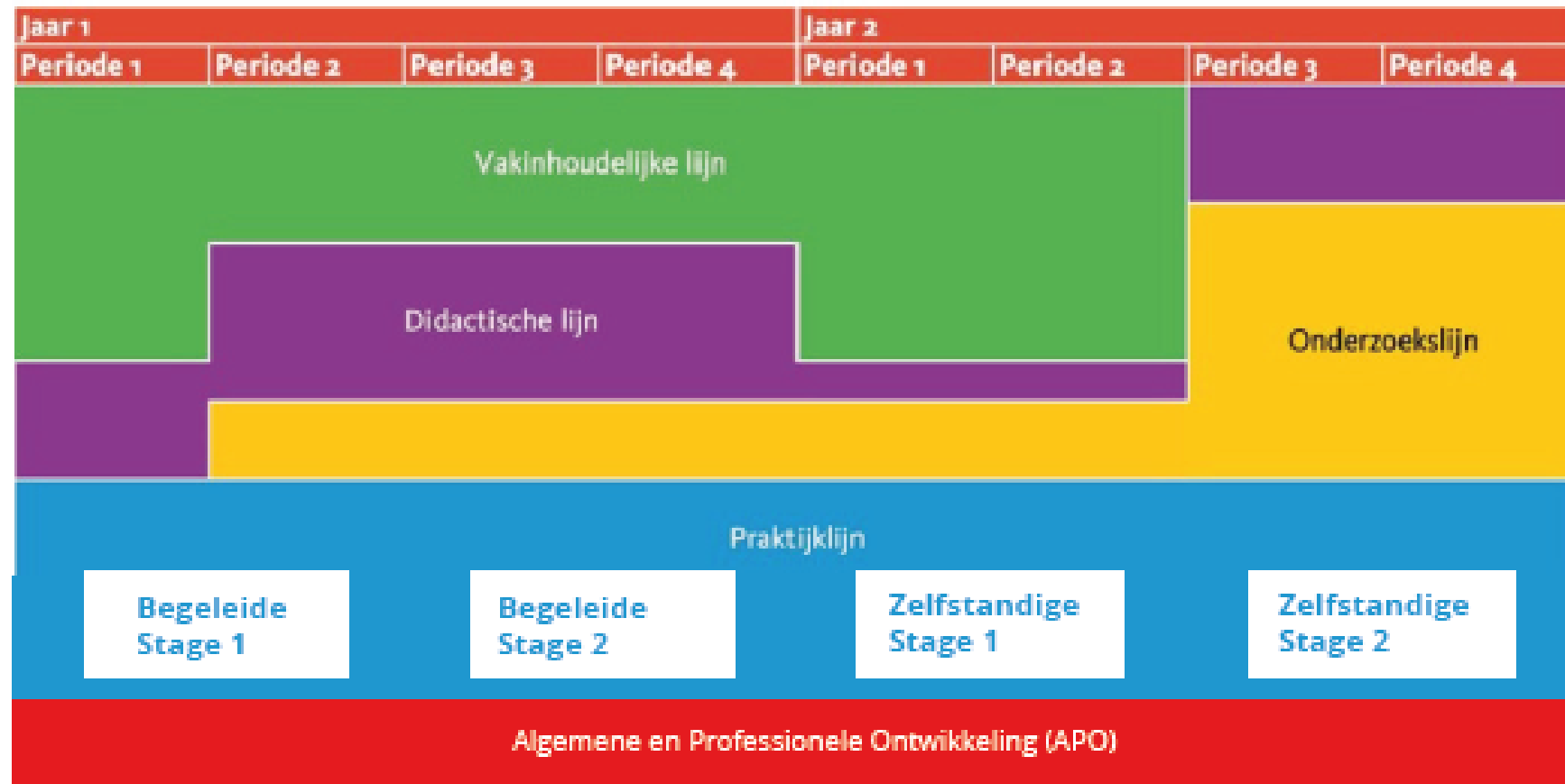

Het 2^e jaar van/in de tweejarige educatieve masters

7 februari 2021
Harmen Schaap
Harmen.schaap@ru.nl

EEN BEELD VAN DE OPLEIDING

Overzicht leerjaar 1 en 2:

WAT DOEN STUDENTEN IN JAAR 2?

- Zelfstandige Stage 1 en 2
- Leren & Instructie 4: leren innoveren in het schoolvak
- Teacher Leadership
- Verdiepingsthema's (o.a. creativiteit in het onderwijs, ICT, diversiteit)

VOORBEELD LEREN & INSTRUCTIE 4

- In deze lessenreeks wil ik hogere orde denken stimuleren aan de hand van de ethische dimensie in het verleden. Dat wil zeggen dat leerlingen bronnen gaan analyseren en evalueren en uiteindelijk in de laatste twee lessen een project gaan creëren. Deze hogere orde denkvaardigheden worden zo veel mogelijk uitgevoerd op basis van de principes van Actief Historisch Denken, waarbij de focus ligt op hoe leerlingen tot bepaalde inzichten zijn gekomen. De focus ligt dus op het denkproces en het denkresultaat, maar niet op wat het 'goede' antwoord is. Op die manier hoop ik de vaardigheden van leerlingen te ontwikkelen en hen bij te brengen dat de wereld en het verleden niet in te delen zijn in 'goed' en 'fout', maar dat er vaak een groot grijs gebied tussen ligt.
- In de lessenreeks ligt de nadruk op het lezen van literatuur. Daarmee vormt de lessenreeks dus een onderdeel van literatuuronderwijs. Toch wijkt de inhoud van de reeks deels af van het reguliere onderwijs, dat voornamelijk bestaat uit literatuurgeschiedenis en -analyse. In de lessenreeks komt wel literatuuranalyse terug, maar de nadruk ligt niet op het analyseren van boeken met behulp van verhaalanalytische begrippen, maar op de leeservaring. Wat vonden leerlingen van hun gelezen boek? Konden ze zich identificeren met bepaalde personages? Waarom wel/niet? Hebben ze iets geleerd van het boek en nemen ze een bepaalde boodschap mee? Deze vragen komen in de lesmethode Laagland nauwelijks tot niet terug. De focus bij Laagland ligt namelijk vooral op literatuurgeschiedenis en het kunnen toepassen van verhaalanalytische begrippen op verhaalfragmenten.

VERNIEUWINGEN

Duidelijk vervolg op Leren & Instructie 3

Zowel schriftelijke als mondelinge toetsing

Koppeling aan begeleiding in de school

Gebruik van FOEO

VOORBEELD TEACHER LEADERSHIP

- **Kwaliteit 1. Een perspectief dat de eigen werkomgeving overstijgt.** Voor leraren geldt dat zij verder moeten kijken dan het eigen vak, de eigen klas en de eigen leerlingen. Voor schoolleiders geldt dat zij verder moeten kijken dan de eigen school, beseffen dat leraren inspiratie kunnen vinden buiten de school, en dat zij bereid moeten zijn contacten en netwerken buiten de school te erkennen en te faciliteren.
- **Kwaliteit 2. Een visie en moreel bewustzijn.** De wens invloed uit te oefenen moet komen uit een drijfveer voor goed onderwijs, met aandacht voor het betrekken van leerlingen en leraren. Bovendien hebben zowel leraren als schoolleiders een visie nodig op het beroep van leraar en op hun leiderschap bij onderwijsontwikkeling.
- **Kwaliteit 3: Lef, initiatief en ondernemerschap.** Leiderschap vraagt van leraren om agency en handelingsvermogen, out-of-the-box denken en het lef om nieuwe wegen te verkennen. De schoolleiding moet dat lef, initiatief en ondernemerschap erkennen en stimuleren, en alternatieve geluiden waarderen.
- **Kwaliteit 4: Geloof in eigen kunnen.** Leiderschap vraagt om nieuwe kwaliteiten, zoals kennis over goed onderwijs, de vaardigheid veranderingen te kunnen realiseren en een gevoel voor strategie, organisatiestructuur en politieke processen op school. Daar zal in veel gevallen ondersteuning en professionalisering voor nodig zijn, en schoolleiders kunnen daar een belangrijke rol in spelen.
- **Kwaliteit 5: Netwerken.** Het leiderschap van leraren speelt zich niet af in een isolement, maar wordt gevoed door interactie en samenwerking met anderen binnen en buiten de school. Die netwerken dragen bij aan de inspiratie en impact van de leraar. Schoolleiders kunnen deze netwerken versterken – waarmee ook een isolement van teacher leaders voorkomen wordt.
- **Kwaliteit 6: Gunnen en gerichtheid op consensus.** Leiderschap veronderstelt een dynamiek van leiden en volgen. Leraren en schoolleiders moeten elkaar het leiderschap dus kunnen en durven gunnen. Dat vraagt om consensus en gedeeld eigenaarschap. Op deze manier vergroot leiderschap van een leraar ook het leiderschap van anderen.
- **Kwaliteit 7: Verantwoordelijkheid.** Leiderschap kan niet zonder het krijgen, maar vooral ook het nemen van verantwoordelijkheid. Teacher leaders moeten daarom bereid zijn zich te verantwoorden naar collega's, de schoolleider, en naar buiten. Dat werkt het beste in een schoolcultuur die uitnodigt en uitdaagt, mensen aanspreekt op de dingen die ze doen maar ook ruimte laat voor experimenteren en falen.

VERNIEUWINGEN

Dossier als
voorwaarde voor
mondeling
tentamen

Uitvoering in de
schoolpraktijk

GESPREKSONDERWERPEN

Wat vraagt het om studenten goed te begeleiden bij het uitvoeren en evalueren van een innovatieve onderwijsactiviteit?

In hoeverre komt leiderschap van de leraar in een zelfstandige stage tot wasdom? Wat vraagt dat van de begeleiding op school?